

A MUNKA

XVI. évfolyam, 41. szám.

Ára 16 fillér

Salgótarján, 1938 október hó 8

Magyarok, itt a feltámadás hajnala!

Ott állottunk a népek ország-
táján összetörten, kifosztva, meg-
vetetten. Testi kinjainknál csak lelki
fájdalmunk és elkeseredettsé-
günk volt nagyobb. Reménytele-
nül beborult felettünk az ég, nem
érezte testvéri meleg simogatást,
enyhítő meleg napsugarat, nem hal-
lottunk egy résztvevő, megbékél-
tető szót. Magunkra hagyatva ál-
lottunk társtalanul, reményvesztet-
ten, dermedt lélekkel, szemünkben
a megváltó halál sóvárgásával. Nem
volt a világ népei között egy sem,
mely résztvevő könnyet hullatott
volna felettünk, nem volt senki, aki
fájdalmas sebeinkre irt hozó bal-
zsamot és olajat öntött volna. *Ezer
esztendőn keresztül állottunk a vár-
tán, véreztünk és csatáztunk, tépett
mellet, hősi kiállásunk magasztos
hitével, öntudatosan védjük azt,
amit értékeknek, erkölcsnek, becsü-
letnek ítélünk.*

Az ezeréves ország elvesztése
feletti fájdalom nem járt át senkit.
Elfelejtették, hogy egy ezeréves
nemzet kiált az égre fájdalmas meg-
csonkításában és kéri azok se-
gítségét, akiknek védelmében hul-
latta el fajtája legszebb virágait.
Szent István birodalma veszett el
a maga nagyságával, erkölcsisége-
vel és szellemiségével. Birodalom
veszett el, melynek népe nemcsak
hősi önfeláldozásával, kardja erejé-
vel és vére hullatásával tett soha
el nem muló szolgálatot az embe-
riségnek, de amely a benne lévő
kivételes képességekkel olyan ér-
tekeket termelt ki magából, amelyek
maradandóan gazdagították az em-
beriség kulturáját.

Amikor már úgy látszott, hogy
ezt a határtalan szenvedést, ezt a
feneketlen fájdalmat a magyar nem-
zet már nem tudja elviselni, akkor
a benne lobogó örök magyar lélek
nem engedte kiapasztani maradék
erőforrásait. *A magyarság elesett-
ségéből feltápaszkodott, rászegezte
szemét az égre, megkereste a be-
borult ég kárpitját azt a rést, ame-
lyen át a biztató remény sugara
tündöklött feleje. Csikorgó fogak-
kal, ökölboszoritott kézzel, halálos
elszántsággal küzdött, hogy meg-
tudja állani a helyét. Érezte, hogy
itt minden öröklött képességének
és tehetségének, minden meglevő
erejének, minden a jövőbe vetett
hitének latba vetésére van szükség.
Tudta, hogy saját erejére utalva
csak akkor lesz képes egyenran-
gúságot biztosítani magának, ha
különb lesz minden más nemzet fia-
nál.*

Saját sorsának és szerencsé-
jének megvalósításában minden nép
a teremtés és megváltás tervei ál-
tal felállított keretek között a sa-
ját különleges utját járja. Mi meg-
jártuk a kijelölt utat s megjártuk a
minden erőfeszítést igénylő kálvá-
riát is. A beteljesedett idő magya-
rul beszél s mi az idő szavát meg-
akarjuk és meg is fogjuk érteni.

Husz éven át sóvárogva te-
kintettünk át a megcsonkított ha-
tárokon. A folyók zugása számunkra
nem megnyugvást, nem megbékél-
tető örömet jelentett, hanem fel-
korbácsolta vérünk ütemes lükte-
tését s azt zuhogó, vad árammá
hajtotta. A láthatár nem a fensé-
ges természet elbájoló szépségeivel
telített meg bennünket, hanem kö-
dössé tette látásunkat, vérbeborult
tőle a szemünk, nem akartunk,
mert nem tudtunk mást, csak ké-
szülni a nagy leszámolóra. Magyar
testvéreink felszálló sóhaja és vágya
örvényelt bennünk s viharokat tá-
masztott. Viharokat, amelyek fel-
korbácsolták lelkünk nyugalmát,
nem engedtek nyugodni addig,
míg el nem következett a betelje-
sülés órája.

Gondolatokból akkor válnak
eszmék, amikor az érzelmek he-
vétől kitüzesednek s a mi érzelme-
ink, amelyeket elorzott testvéreink
s fajtánk s a velünk ezeréves nép-
közösségben élő népek iránt érez-
tünk, mindig elevenek, mindig ha-
tékonyak voltak s várták a pillan-
atot, amikor megnyilatkozhatnak.
*Testvérek! Elérkezett a leimádko-
zott boldog óra! Mindaz, ami meg-
aláztatás volt, felmagasztaltassá
lett, mindaz, ami szenvedés és
gyötrelem, ujongó örömmé és ho-
zsannázó boldogsággá vált. Mindaz,
ami nyomoruság és testi fájdalom,
megelégedettség és gazdasággá
lesz. Ugy érezzük, hogy duzzadó
és boldogságtól ujongó lelkünk szét-
robbantja, szétfeszíti mellünket.
Ujongunk és hozsannázunk, mert
ujra megvethetjük lábunkat az ősi
földön s újra összeülekezhetünk
azokkal, akik husz év minden meg-
próbáltatása, megaláztatása és meg-
kínzása dacára megmaradtak ma-
gyaroknak.*

Az a föld, amelyet eddig a
fájdalom könnyeivel itattak és ön-
töztek, a boldogság örömkönnyei-
től lesz termővé és gazdagabbá.
Kimondhatatlan az örömünk, hogy
ujra bejárhatjuk mindazt, amit csak
képzeltünk tudott husz éven át
megeleveníteni. Ujra nekünk dalol
az erdő, nekünk muzsikál a patak
s a magyar beszédől lesz hangos
minden táj. Számunkra ez a pillan-
at nem csupán csak megnagyob-
bodásunk, hatalmi megerősödésünk
és jövőbeni jobb megélhetésünk le-
hetőségét jelenti, hanem jelenti a
misztikus ezer éves nemzettest egy
részével való újbóli egyesülést, je-
lenti az elveszített hittestvér
megtalálását, jelenti belső feszült-
ségünk, kínzó gyötrelmünk, tehe-
tetlen vergődésünk pillanatnyi fel-
oldódását és örömét.

Felséges Uristen! Trónod zsá-
molyánál köszönjük, hogy megér-
hettük ezt a pillanatot, köszönjük,
hogy a megpróbáltatás keserves
órái után az öröm zsilipeit nyitot-
tad meg számunkra. Kérünk, hall-
gass meg buzgó imánkat, add meg

Egységes nemzeti közvélemény.

CIKKSOROZAT.

A felekezeti kérdés.

Amidőn most a nemzet és vezé-
rei a legnagyobb és legnehezebb próba
előtt állnak s amikor nagy barátaink
mellett mégis csak úgy érezzük, hogy
egyedül állunk jogainkkal és igazsága-
inkkal, a lelkiség megteremtésében
nem tekinthető jelentéktelenné a fele-
kezeti kérdés, mely a vallás tisztelre-
méltó jelszavaival ver éket közénk.

Ha hitvalló katonái vagyunk egy-
házunknak, az még nem zárja ki azt,
hogy ne legyünk bátor hirdetői meggyő-
ződésünknek is. Vallanunk kell tehát,
hogy a *vallási és nemzeti ideál nem egy-
mást kizáró, de éppen ellenkezőleg: egy-
mást kiegészítő fogalmak*, mert a nemzet
az ő szuverén erejével tulajdonképpen
azoknak az erkölcsi eszméknek a megva-
lósítására törekszi, melyeket a vallás ál-
lító ideálként a lelki ember elé. Abból a
tényből azonban, hogy a nemzet hatalmi
szervezete, az állam, a maga munkájával
lényegében vallás erkölcsi célokat követ
és valósít meg, nem következtetik az a
végzetes tévedés, hogy az állambatalom
akár az egyik, akár a másik felekezet
által ezek saját céljaira kisajátítható. *A
nemzet ha vallási szempontból sok fele-
kezetből áll is, ám egyik felekezete sem
a nemzet!* Az állambatalom tehát kizá-
ról a nemzetét s egyedül csak a nem-
zet által saját életfeladatai, lelki és fizikai
szükségei szerint irányítandó. Az egy-
házak hittételeinek hirdetése és terjesz-
tése nem politikai, hanem apolitikai fel-
adat, melyet nem a közélet rostrumain,
hanem a templomok szószekein, az egyéni
és társadalmi élet szociális és karitatív
sarkain, s az emberszívnek külső hatalmi
eszközök számára hozzáférhetetlen redő-
ben kell munkálni. *A világnézetek és fe-
lekezetek egymáshoz közölti harcának tehát
távol kell maradnia a politikától*, mert
ha az eszményeik között nincs is ellen-
tét, alanyaik és eszközeik mindenesetre
merőben mások.

Vallásos világnézetünkben folyó meg-
győződésünk az, hogy a történelem utját
az isteni Gondviselés irányítja, mely az
embe iséget ezen át vezérli eszményi
végcélja felé. A fejlődést kormányzó ist-
eni Bölcsesség rendelkezést kell tehát lát-
nunk ezeréves történelmünk ama tanul-
ságában, hogy a történelmi magyar egy-
házak szabadságainak és jogainak min-
dig a nemzet szabadsága és hatalma volt
a forrása és biztosítéka. *A nemzet sza-
badsága, belső és külső ereje tehát szük-
ségképp célja és érdeke a magyar egy-
házak is.* Ha a nemzet virágzó, erős,
erősek és virágzóak az egyházak is. Bé-
kén élvezhetik a magyar törvényekben
biztosított jogait, gyarapodhatnak ja-
vakban és tekintélyben, intézményeikben,
iskoláikban, templomaikban, és egyház-
kormányzatukban zavartalanul érvénye-
sítetik hitük tanításait és munkálhatják
Istennek tetsző módon a hívek lelki éle-
tét. Ha azonban a nemzet elerőtlenül,
szuverén hatalma megtörik, vagy belső
egysége megbomlik, akkor a törvények
és hagyományok tekintélye megdől s az
aláhanyatló nemzeti eszmével együtt sor-
vad el a magyar egyházak békeje, ha-
talma és jövője is. Bizonyára a vallás
megmarad akkor is, ha nemzet elvész,
de kinek célja vagy érdeke az, hogy az
Istent dicsőítő népek énekei közül éppen
a magyar nemzet himnusza hiányozzék?!
Ezért azt mondjuk: aki nemzeté-

nek és egyházának hive, annak mindent
el kell követnie abban az irányban, hogy
a *felekezeti jelszavak a közéletből min-
dörökre kiküszöböltsenek.* Ezek a jel-
szavak megakadályozzák nemzetünk bel-
ső egységét. Magyart a magyarral olyan
kérdésekben állítanak szembe, melyeknek,
mint fentebb mondtuk, egyáltalában
nincs és nem lehet helyük a fórumokon,
melyeket sokszor nem vallásbeli ellenté-
tek, hanem egyházhatalmi érdekek sür-
dása hoz létre. Ezekben a felekezeti vitá-
kon nem nyerhet senki, mert ha még
nyerne is egyik vagy másik egyház, —
a nemzet mindenesetre veszül. Ahol
pedig a magyar nemzet vesztes, ott nem
lehet nyertes vagy győztes a magyar
egyházak egyike sem. Egyetlen pillantás
a trianoni határokon túlra fájdalmas bi-
zonyítékokat szolgáltat mindenkinek,
aki e tétel igazságában kételkedik. A fel-
vidéki püspökség, az erdélyi róm. kat.
státus, a minorita rendház, a kir. katho-
likus gimnáziumok, a protestáns iskolák
sorsa nem csupán magyar sebek, — az
egyházak sebei is!

Az állambatalom meg kell tehát aka-
dályoznia, hogy politikai eszközökkel fe-
lekezeti harcokat vívhassanak, de az
egyházaknak is minden rendelkezésükre
álló eszközzel meg kell gátolniuk, hogy
felekezeti eszközökkel és jelszavakkal po-
litikai harcokat vívhassanak azok, akik-
nek *szükségük van a fanatizmusra, vagy önző
érdekhajszágra fontosabb és előbbrevá-
lónak látszik, mint a nemzet belső egy-
ségének egyetemes érdeke.* Azoknak a jó
magyaroknak pedig, akik egyházunknak is
jó katonái, mielőtt engednének az uszító
jelszavaknak, meg kell gondolniuk, hogy
egységes nemzet, erős magyar államot
jelent, mely biztos bástyája a magyar
egyházaknak, őre a keresztény erkölcs-
nek, gátja az Isten- és vallásellenes esz-
mék és mozgalmak terjedésének. És ha
felekezeti uszítóknak engedve ezt a nem-
zeti egységet lehetetlenné teszik, akkor
nemcsak saját maguknak, de a minde-
nektelelt szolgálói kívánt magyar egyhá-
zaknak is a romlására törnek.

Nekünk tehát a lelkiismereti sza-
badság meggyőződéses híveinek és a tör-
ténelmi egyházak rendithetetlen tisztel-
nek kell lennünk egyaránt. Míg egyfelől
magyarságunk összhangzó egységbe forr
vallásos világnézetünkkel, úgy másfelől
vallásos hitünket sem szabad engednünk
különválasztani magyarságunktól. Nemzeti
eszménk végcélja szükségképp egyetemes
vallás erkölcsi célja és feladata minden
krisztusi egyháznak. *Aki tehát közöttünk,
hívó magyarok közt, felekezeti jelszavak-
kal ellentéteket szü, az lelkünknek idegen
és nemzetünknek ellensége!* Nem szabad
elfelejtenuk ezekben a nehéz órákban,
hogy most minden magyar mindkét kar-
jára szükség van. Az egyikkel a valósa-
nál is nagyobb erőt kell mutatnunk kifelé,
a másikkal pedig husz év mulasztásait kell
erőnkön felül pótolni: el kell vetnünk
egy igazságosabb és szociálisabb társada-
lom, egy nyugodtabb és biztonságosabb
magyar élet magvait. Fel vagyunk-e ké-
szülve ennyi lelki erőre? ... Gondolko-
junk fölötte, de nem holnap, hanem még
ma! ... (—ny.)

nekünk mindazt, ami a miénk volt,
amit testünk minden atomjával vá-
gyunk, lelkünk minden rezdülésé-
vel szeretünk, adj hitet és reményt,

hogy lankadatlan munkánk, jövőnk-
be való hitünk, ernyedetlen szor-
galmunk, buzgó imádságunk ne le-
gyen hiábavaló.

Vármegyei közgyűlés.

Szept. 30-án a vármegye törvényhatósági bizottsága dr. Soldos Béla főispán elnöklésével tartotta őszi rendes gyűlését.

A történelmi idők levegője, a háboru vagy béke nagy kérdése ülte meg a gyűlés tagjainak lelkét, s a vármegye közszerepében álló, szociális érzékű főispánjának alább teljes egészségében közölt beszéde felejthetetlen lelkesedést, örömet és reményt öntött azokba.

Tekintetes Törvényhatósági Közgyűlés!

Nehezebb órában, komolyabb percben még nem mondtuk el nemzeti imánkat, mint most, — s amikor ezen szavakat: „hiszek Magyarországot feltámadásában” kimondtam, úgy gondolom, hogy ez a meggyőződés együtt lüktet, együtt él nemcsak a törvényhatósági bizottságban, de a világ minden tájékán lakó, hazájáért aggódó magyar szívében.

De együtt vagyunk érzésben főleg az elszakított testvéreinkkel, akiknek nem volt elég husz esztendő keserves átélése, hanem most, amikor talán ütött az utolsó óra, hogy végtelen örömről reményünk beteljesedésével magunkhoz öleljük őket, a szenvedések és megpróbáltatások oly sorozatait kell megátésztenedniük, amely nélkülöz minden emberi érzést és kizárja azt, hogy egyik ember felebarátját, Isten teremtményét lássa a másikban, azért, mert magyarnak született.

Zokszó nélkül viselték ők és viseltük mi is rettenetes sorsunkat, hallgattunk, mert igazunk tudatában voltunk, mások büneiért mi vezekeltünk; — de most már belátták mások is, elsősorban olasz, német és lengyel barátaink, hogy nincs tovább, — kell, hogy felébredjen a lelkiismeret ezen helyzet okozóiiban is, kell hogy felülkerekedjen a józan ész, a belátás engesztelékenysége szelleme.

Nem kérünk és nem akarunk lehetlent, mi testvéreinket kérjük vissza, mert velük együtt akarunk élni, — mi azt a földet kérjük vissza, amely ezer esztendő óta a miénk, amelyet mi vérrrel és becsülettel szereztünk, mi azt akarjuk, hogy az oly sokszor hangoztatott önrendelkezési jog és egyenjogúság velünk szemben is alkalmazást nyerjen; mi igazságot kérünk Magyarországot számára a történelmi jogok, a magyar földrajzi és gazdasági egység alapján.

A tegnapi napon négy európai nagyhatalom ült össze Münchenben, hogy a felmerült válságot megoldja. Pár órával ezelőtt az aether hullámain keresztül értesült az egész világ azon történelmi egyezményről, amely — hála a Mindenhatónak — eloszlatta ugyan a nagyon is küszöbön álló háborus veszedelmet, s kielégítette német barátaink jogos követeléseit, — sajnos — a magyar és lengyel vonatkozásban megoldandó hasonló kérdések rendezésére három hónapi határidő lett megállapítva, függőben tartotta a német és

olasz államok részéről Csehország határainak biztosítását mindaddig, amíg a ki- sebbség ügye velünk és a lengyelekkel rendezve nem lesz, — s amennyiben az adott három hónap a kérdést meg nem oldaná, a négy nagyhatalom újabb tanácskozásra fog összeülni.

Csalódást hozott tehát a tegnapi nap számunkra, minden reményünk megvan azonban ahhoz, hogy a m. kir. kormány, de vele együtt az egész magyar nemzet, egyrészt hivatásának és kötelességének tudatában, másrészt önmagával szemben tartozó felelősség érzéséből folyólag, a számba veendő körülmények és erők bölcs és higgadt mérlegelésével minden lehetőséget el fog követni, hogy ez a határidő minél rövidebb korlátok közé legyen szorítva.

Ezekben a reánk nehezülő időkben szükséges, hogy egy emberként gondolkozzunk és cselekedjünk minden magyar, szükséges, hogy a magyar társadalom egységben és fegyelemben sorakozzék hivatott és felelős vezetői mögé.

A felelős magyar miniszterelnök mondotta legutóbb: El bennem az a szilárd meggyőződés, mi magyarok nem vagyunk oly messze egymástól, hogy ne tudjunk együtt dolgozni, együtt érezni, különösen most, amikor nagyobb szükség van, mint valaha volt arra, hogy együtt meneteljünk. Együtt pedig csak úgy tudunk menetelni, eredményt csak úgy tudunk elérni, ha fegyelmet tartunk, ha megbecsüljük egymást, ha a szabályokat és a tekintélyt, melyet Isten és hazánk törvényei szabtak elénk — tiszteljük.

De tisztelnünk és követnünk kell azokat a rendelkezéseket minden tekintetben, amelyet az arra hivatott és jogosult tényezők a mostani rendkívüli időkben irnak elénk, teljesíteni kell áldozat árán is, mert az egyéni érdek nem jöhet szóba akkor, amikor nagy nemzeti célért kell azt meghozni, s ha meghoztuk, annak eredménye előreláthatólag elmaradni nem fog.

Bizom vármegyém közönségének a legközelebbi mult napok komolysága alatt tanusított hazaszeretete és fegyelmességében, — ezen két vezércsillag jegyében kérem én kifejtendő munkánkra a Mindenható Istennek bőséges áldását.

A gyakori helyesléssel megszakított nagyhatású beszéd után Sente László kormánytanácsos gyárigazgató lelkes beszéd keretében javasolta, hogy üdvözölje a vármegye Törvényhatósága vitéz Imrédy Béla dr. miniszterelnököt és kormányát, hogy a magyar igazság érdekében kellő időben és kellő eréllyel tette meg a lépéseket s ugyancsak javasolta, hogy üdvözölje a közgyűlés Hitlert, Mussolinit és Mocsicky lengyel köztársasági elnököt.

Sente László izzó beszédét a következő szavakkal fejezte be:

... Madách Imre vármegyéből pedig üzenjük a trianoni véres barázdán

innen és túlra: Testvéreink ütött a rég-várt óra... Küzdj magyar és bizva bízzál. A javaslatot viharos éljenzés, zúgó taps és egyhangú helyeslés fogadta. Ezután rátért a közgyűlés az egyes

pontok letárgyalására, melynek végén a magyar himnusz egek ostromló hangja szállt az ősi vármegye történelmi terméből, tul a közeli Ipolypartra, hirdelve és üzenve a közeledő magyar feltámadást.

...Lesz még nekünk a direkcio más is, a losonci vasutállomás is...

A megszállott felvidék sok üldözött magyarja menekült városunkba a cseh mozgósítás óta. Sirovy mostani hadserege ismerte a csehek szibériai szereplését, a sokezer vasuti kocsi rablott holmival kapcsolatban és kisebb méretekben ugyan, de ugyanezt csinálták és csinálják most is azon a területen, melynek átadása már csak napok kérdése. Akasztás, löbelövés, agyonverés, elhurcolás véres eszközeivel már csak az évszázados gyűlölet utolsó bosszuját tölti ki a „két-larku oroszlan” népe, mely most éli végig azt a mérhetetlen kint és gyötrelmet, melyet mi szenvedtünk át 1919—20-ban.

Az elkényeztetett cseh tisztviselők, hivatalnokok és katonák tizezrei özönlenek Prága felé, elhelyezkedést, kenyeret, lakást követelve.

A megszállott felvidék népét a végleteleg kifosztva, jogok nélkül, csak terhekkel rakták meg 20 esztendő óta.

A véres verejtékkel adózók pénzét, a hadsereg modernizálására használták fel és kisült, hogy a modern fegyverek magukban semmit sem érnek. A bolsevista mentalitás ijesztgető taktikájának halálos döfést adott a hazafias és vallásos népcsi,

faji szolidaritás, mely feltámadóban van az egész világon.

A közeli cseh határ mentén a kiépített betonfedezékek lakói már „befelé” mennek, lehorgasztott fővel, reménytelenül.

Lelkes magyar fiú állított be a napokban hozzánk és nemzetiszínű zászlót kért, mert — mint mondja — a „cseh sógor” gyorsan hagyta el a falut, természetesen kifosztva a kereskedőt, gazdát, hivatalokat stb.

Mindezek a jelek azt mutatják, hogy nemsokára végleg bucsut mondanak a csalással megszerzett területeknek.

Városunk népe lázasan készülődik már Losonc, Rimaszombat, Rozsnyó és a többi magyar helyiségekbe való bevonulásra. A lelkek robbanásig feszülnek, vágyakozva erőszakkal elszakított testvéreink után, akiket ha sokáig várunk, teljesen kifoszt a cseh kommunista csőcselék.

Hisszük, hogy ma szombaton meg egyezésre jut a magyar és a cseh küldöttség, de arra is el vagyunk készülve, hogy újabb „sulyos” indokok alapján ismét kieroszakolják a csehek a döntés elhalasztását azon elv alapján, hogy „qui habet tempus, habet vitam.”

„Mi elestünk, de él az eszme.... A feltámadás nincs már messze.”

Ez a jelmondata annak a szép és megrázóan markáns emlékműnek, melyet a losonci volt 25. gyalogezred egykori magyar katonái emeltek itt Salgótarjánban 1932 ben. A kat. templom előtt levő támfalban van elhelyezve az emlékmű, mely egy elesett katona kezéből a zászlót kiragadó fiatal bakát ábrázol, akit a háboru angyala ragad magával előre!

Annakidején József főherceg avatta fel az emlékművet, melynél kerületünk akkori képviselője: dr. Sztranyavszky Sándor is gyönyörű beszédet tartott.

Az emlékművet Bóna Kovács Károly szobrászművész alkotta, a szép jelmondatot nógrádi Pap Dezső dr. költőnk szerezte.

A 25 ös emlékmű-bizottság az elrabolt Losonc városa helyett városunkban örökítette meg a magyarokból és tótokból álló ezred derék katonáinak emléket, azzal az elhatározással, hogy ha Losonc városa felszabadul, ezt az emlékművet elviszük oda azok, akiknek adakozása folytán ennek megteremtése lehetővé vált.

Ugy érezzük, hogy közel van az idő, amikor Losonc városa újra magyar lesz! Ez az emlékmű talán utra kel és vele együtt egy zászló is, melyet onnan hozott el egy lelkes ifju, amikor menekült a csehek elől. *Készüljünk hát 25-ösök a nagy ünnepre, melynek hajnalhasadását szinte nehéz elhinni és melynek örömet hozó mámorában a hadviselt szívek mintha megijodnának, mintha új életre kelnének! Isten ments, hogy most is családunk!* Egy 25-ös.

A m. kir. Oktályosorsjáték főarúsítói kériik, hogy akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, sziveskedjenek a megfelelő összeget *azonnal megfizetni*, mert a nyereleményigény és minden más jog csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára a hivatalosan megállapított 30 fillér költségátalánnyal együtt a HUZAS ELŐTT kiegyenlítettett. Ha azonban bármely oknál fogva a sorsjegyeket nem akarják megtartani, KÜLDJÉK AZONNAL VISSZA az illetékes helyre, mert a főarúsítóknak kárt okoznak, ha azokat POSTAFORDULTÁVAL nem kapják vissza. A huzások már f. hó 15-én kezdődnek.

Puchlapek Szvatopluk.

Irtá: Krüger Aladár.

A legvitézebb csehről mondom ma éneket. Természetes, egy bécsi kastélyban született. Az apja ott lakáj volt, komorna a mama — Hős Puchlapek Szvatopluk a versem tágya ma.

Már kis gyerekkorában sokat, dicsőt ígért. Szülői büszkesége dagadt, az égig ért. Volt rá okuk: fiukban tehetség lobogott: Négyféle iskolából kicsapták, mert lopott.

De mindenben segít az áldott protekcio. Lakáj fiának lenni, úgy látszik, néha jó. Nagy ur mindig segíthet lakáján, kit baj ért, Szvatopluk arra ébredt egy szép nap, hogy — kadét.

Volt egyszer, úgy mesélik, egy furcsa hadsereg. Ugy hívták: osztrák. Nyelv és vezényszó: németek. Csatán az első sorban magyarok vére hullt, A vezérkarban hátul annál több cseh lapult.

„Itt fűzők homlokomra hervadhatatlan babért!” Magyar bakáknak lett vad kinzója a kadét, Am fölfelé hízelt, görbült, hétrét hajolt, Csuszort, mászott — és hipp-hopp, a vezérkarban volt.

Hivatalába mindig elsőnek érkezett, Magyar rebellisekre szorgalmasan lesett. Kossuth-nótázott egy tiszt? Besugta aznapon, Ó volt a földre szállott hűség és szorgalom.

Övezte méltó hirnév a pompás katonát, Elterjedt híre messze tul a határon át.

Tisztelője kivált a cár nagykövetje volt, Kitől — csak tiszteletből! — dus évdiat huzott.

Nos aztán, hogy kibontották a harci lobogót Hősünk egy dandár élén csatába robogott Elindult Prágából a „halhatatlan brigád”, Egy sem halt meg közülök, megadta mind magát.

Fogságban sem feledték soha, hogy katonák. Találtak cseh vitézhez méltó foglalkozást. A muzka is becsülte a bátor hősöket S örökké tette őket magyar foglyok felett.

Ez volt aztán a munka, cseh hősöknek való. Szvatopluk volt a főúr, főszarnok, főbakó. Pompásan ráncbaszedte a sok nyakas magyart S agyonlövötte mind, ki megtörni nem akart.

Aztán mikor a muzka vörös roncs, hullá lett, Uj, méltó tisztet vállalt hősünk is, Puchlapek. Fölvette elvtársi címet és jelleget S kommunizált vitézül kastélyt, ékszereket.

Első vonalban küzdött a vörös fronton ő. Nem volt előtte rejtve ékszer vagy drágakő. Amit meglátott, minden zsebébe vándorolt, S igaz elvtárs volt: ő csak elvtárral osztozott.

De hajh, sehol sincs hála. Moszkvában egy napon Valami cári ékszer keresgéltek nagyon És épp hősünkön — méltó haragjában tehát Ment jobb hazát keresni szép Nagy-Romániát.

Traján, Romulus, Remus méltó utódai Rögön tudtak hősünknek rangot, s díszit nyujtani — A sziguranciánál. Ott vannak a remek, A klasszikus, kipróbált, római jellemek,

Csupán rossz nyelvek mondják reájuk: spicli-had. Hősünk első lett itt is két-három hét alatt. Ó összeesküvöket, ahol akart, talált S magyarral minden börtön megtelt, amerre járt.

Áldásos utján egyszer betért Váradra és Éppen kezében volt egy nagy összeesküvés, Már készültek leigoni magyart vagy ötvenet, (Romániát megóvni csak rabláncsal lehet).

Rendben volt minden — s őh jaji! — ekkor került baha Don mellől egy elbusult népfőlkelő baka. Könnyes szemekkel nézte az oláh Váradot, Szvatoplukra Szent László terén ráakadott.

Éjjel volt. A Szent László-templom tornyába' fönt Az öreg toronyóra tizenegyet ütött. „Megáljl., Künn a fogságban, te áruló, te vad, Te cseh, föbelövedted főhadnagyomat!

Rád ismertem! „Bocsánat, talán ön tévedett”. „Oh, nem felejt, ki egyszer már látott tégedet! Tisztiszolgája voltam a meggyilkoltnak én, Én fektettem sírjába s ott bosszút esküvém!

Főhadnagyunk, apánk volt, igazi magyar ur, Meggyilkoltatad gyáván és irgalmatlanul, De most fizetsz érte, „te sátán rokona” — Egy rettentő ütés, egy beszakadt koponya —

Nemzeti gyászt viseljen nagy Csehszlovákia, Hogy ilyen szomorú véget ért legközelebb fia. Lebunkózták, elnyult az asztaltól szótlan És párját kiadta — s a verének vége van,

Mit kívánt Hodzsa 1918-ban?

Közel háromszázezer magyar ember gyűlt össze a budapesti Hősök terén az ezredéves emlékmű előtt, hogy tudomására hozza az egész világ közvéleményének, hogy a magyar nemzet immár nem tűrheti tovább a husz esztendő óta cseh uralom alatt szenvedő magyar, tót és rutén testvérek elnyomatását s a szudétánemet kérdés megoldásával egyidejűleg követeli a csehek által két évtizeddel ezelőtt elrabolt Felvidék felszabadítását. Európának tehát tudomásul kell vennie, hogy Németország követeléseivel kívül vannak jogos és el nem utasítható magyar és lengyel igények is, hiszen a lengyel nemzet hasonló erővel és egyöntetűséggel foglalt állást a csehszlovákiai lengyel és magyar kisebbségek felszabadítása mellett. Prága urai a nemzetközi viszonyok kényszerítő hatása alatt, kénytelen-kelletlen elfogadták a szudétánemet kérdés megoldására vonatkozó angol-francia javaslatot s immár nem zárkozhathatnak el azelőtt sem, hogy a magyar és lengyel igényeket alaposan fontolóra vegyék.

Talán némi vigasztalásul szolgálhat a cseheknek az, ha visszagondolnak a husz év előtti időkre, 1918 őszére, amikor még legvérmesebb reményeik sem terjedtek arra, hogy a magyar Felvidéket, még kevésbé a szinmagyar vidékeket uralmuk alá hajthatják. 1918 novemberében Hodzsa Milán volt Budapesten a cseh köztársaság első követe s az ő általa kidolgozott első tervezet szerint az akkor alakulófélben lévő Csehország a történelmi Magyarország csak három tót többségű veremgyéjére: Liptó, Turóc és Árva megyékre tartott igényt. Ezt a megoldási tervet 1918 őszén tehát Csehország most lemondott miniszterelnöke írta alá, ugyanaz a Hodzsa Milán, aki még néhány nappal ezelőtt elmondott beszédében nem akart lemondani egy „talpalatnyi cseh” területről sem. Később természetesen megnövekedett a csehek étvágya, mert már mintegy két millió lakost magában foglaló területet kívántak újszülött államukba beolvasztani. S a történelem tanubizonyosága szerint a csehek soha nem hódíthatták volna el a történelmi Magyarországot egyhárom részre, ha az októberista Károlyi kormány nem züllesztte szét a magyar hadsereget és nem nézi tétlenül azt, hogy a cseh légiónok ugyszólván ellenállás nélkül szállították meg a tót vidékek után a magyar városokat és magyarlakta területeket is.

Ha tehát most Csehszlovákia végzete a vésses gyorsasággal torlódo események nyomán be fog teljesedni, akkor a cseheknek tulajdonképpen csak arról kell lemondaniuk, amire józan ésszel soha, még legmerészebb álmaikban sem számíthattak és amiből sem történelmi, sem néprajzi, vagy bármely más szempontból joguk nem volt.

A magyar nemzet husz esztendőn keresztül soha nem szűnt meg hirdetni a maga igazságát. Hosszu éveken keresztül éppen a csehek alattomos propagandájának és rágalomhadjáratainak köszönhetően, hogy a magyar nemzet szava az egész világon süket fülekre talált. Azóta azonban nagyot fordult a világ sorsa. S a magyar közvélemény ma megnyugvással és bizalommal láthatja, hogy kormánya ezekben a sorsdöntő napokban valóban helyezett magaslátán. Áll. Imrédy Béla miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter berchtesgadeni útja alkalmat adott arra, hogy a magyar államférfiak a német nép vezérére és kancellárjára a magyar nemzet igényeiről tájékoztassák, ugyanakkor a magyar kormány jegyzékében kérte Olaszország, Németország és Lengyelország diplomáciai támogatását arra az esetre, ha a csehszlovákia nemzetiségi kérdés megoldására kerül. Lépéseket tett továbbá a magyar kormány az angol és francia kormánytól abban az irányban, hogy a magyar kisebbség ugyanolyan elbánásban részesüljön, mint a többi csehszlovákiai nemzetiség. Végül külön jegyzékben hivta fel a cseh külügyminiszter figyelmét arra, hogy a szudétánemet probléma megoldása esetén azonos elbánást igényel a magyar nemzetiség részére is.

Nyugodtak lehetünk tehát: a magyar kormány részen áll a budai Várban éjt nappalá tévő munkával munkálják a

magyar nemzet hivatalos vezetői az európai politika minket érdeklő kérdését, gondosan ügyelve arra, hogy nemzetünk és a cseh elnyomatásban szenvedő testvéreink érdekei csorbát ne szenvedjenek.

Hírek és különfélek Hazatérés.

... Most már néha megtörténik velünk, hogy belépünk a szobába és jól esik, hogy zárva van az ablak, aztán, magunk sem tudjuk miért, a kályhához megyünk, megérintjük és rosszul esik, hogy nincs befűtve. Most már néha megtörténik ez velünk, pedig nincs hideg sem odakünn, sem odabenn, csak mi vagyunk már testben — lélekben, valahogy áthangolódva az őszre, a télre, — nincs amit nehezebben viselne el az ember, mint az „átmeneti állapotokat.” Olyan ez, mintha most, amikor még nem fázik a testünk, lelkünket már valami hűvöség borzogatná és testnek-léleknek ettől a hőkülömbőségétől volna, hogy öntudatlanul is vágyódnunk zárt szobák, fűtött kályhák után, abba a rejtettségbe, biztonságba, melyet az őszi, téli életünkől várunk a nyár sok kalandos szabadsága és szerencsésen átélt veszedelme után.

Igen, igen, mint fáradt csavargók térünk meg a nyár végtelen horizontjai és csalogató délibábjai után az őszbe, mintha hazatérnénk, — minden olyan ismerős. Kinyílik egy kapu, belépünk egy meghiit szobába, betesszük magunk után az ajtót és fáradtan sóhajtok: végre megint itthon!

A nyár mindig új és mindig más, mindig csupa váratlanság és meglepetés. Az ősz mindig ugyanaz, mint valami kedves, öreg ház, ahol gyermekek voltunk. És mint hazatérő vándornak az utolsó utszakasz, az utolsó pár óra, nekünk is ezek a legnehezebbek, ezek az őszeleji napok, amikor már rég elmaradt mögöttünk, ahonnan jövünk és még nem ragyog felénk, csak messziről, a lámpafény ahová megérkezünk.

Ez van abban, hogy most már kicsit örülünk a zárt szobáknak és megsimogatjuk a hideg kályhát. Olyan ez, mint amikor a vándor az esti országúton betekint egy idegen ház világos ablakán és édesen-lájon megborzone: jó volna már otthon lenni, de még nagy ut áll előtte és ki tudja, mi történik az uton?..

(—ány.)

Eljegyzés. Kovács Mária (Salgótarján) eljegyezte Schmidt József (Bonyhád). Minden külön értesítés helyett.

Bereznyai István folyó hó 8-án déli 12 órakor a m. kir. Pázmány Péter tudományegyetem aulájában (IV. Pázmány Péter-tér 3. I em) az Orvostudományi Kar Doktorává avatják.

A „Mansz” salgótarjáni osztályának elnöksége ez uton hozza tudomására az egyesület kedves tagjainak, hogy f. hó 13-ától, csütörtök délután 4 órától a hetenként szokásos „Mansz” munkadélutánok az egészségügyi otthonban megkezdődnek és a tél folyamán minden csütörtök délután, a karácsonyi ruhavarrási akcióval kapcsolatban folytatódnak. Az egyesület elnöksége felkéri a tagokat, hogy ezeken a kézimunkadélutánokon minden külön meghívás nélkül a jó ügy és az egyesületi élet kimélyítése végett minél számosabban jelenjenek meg.

Céllövő hadirokkant, aki 14 éves korában mint kitűnő tirszerző működött a világháborúban és akinek kiváló lövészképességeiről sok bizonyítvány tanuskodik, ma szombaton este 8 órakor; vasárnap d. u. 4 órakor az Ipartestületben 10, 20 és 30 filléres belépő díjak mellett bemutatja művészetét. Támogassuk a sokat szenvedett magyar hadirokkantat.

Értesítés. A t. közönség szives tudomására hozom, hogy jó férjem elhalálása után a cipászműhely, vezetését én vettem át és kérem az igen tisztelt közönség további szives támogatását. Főutca 160.

Tisztelettel
ősv. Sztanek Rezsőné.

Könyörgő istentisztelet lesz vasárnap d. e. 9 órakor a ferences templomban a magyar feltámadás sikere érdekében. Hatóságok, katonák, hivatalok, egyesületek kaptak meghívást a pápa által elrendelt ezen istentiszteletre.

A közeli cseh határról a csehek az utóbbi napokban visszavonultak, de most újból visszatértek, mintha a szlovákok okt. 6-iki zsolnai határozata adott volna bátorságot nekik. Zsolnán u. is a vezető tótok a Csehországgal való dinasztikus, államforma mellett döntöttek. Vajjon mit szól ehhez a tót nép, melynek megélhetés szempontjából egyetlen lehetősége a termékeny magyar föld. A csehek a közeli határok mentén ma (péntek) reggel óta a legszigorúbb határozott rendelték el s még azokat sem engedik vissza, akik a megszállt területen laknak. A határmenti községekből mindent elvisznek, ami értéket képvisel. A magyarokat részben elhurcolják, részben mint katonákat az ország másik részébe szállítják, s így az otthon maradt védetlen lakosságot terrorizálják, kifosztják. Ez a bolsevik magatartás, a végtelenségig feszíti a hurt ügy a megszállott magyarság lelkében, mint itt, ahol áthallatszik a testvérsóhaj és ahová nap-nap után szöknek át üldözött magyarok!

Nagy propaganda a kémkedés ellen. Németországnak hatalmas fellegverkezése, harci eszközeinek teljesen modern és kiváló minősége igen sok külföldi katonakört arra ösztökél, hogy kémhálózata útján megismerje az egyes gyártási titkokat és egyéb katonai vonatkozású híreket. A külföld egyáltalán nem válogatós eszközeiben és minden igyekezete kémeket és szabotőröket szerezni és munkájába bekapcsolni. Most a német hadügyminisztérium a német munkafronttal egyetemben egy nagy propagandaakciót indított a munkafront 30 milliónyi tagja között, amelynek célja a dolgozókat a külföld kémkedési munkáját, annak eszközeit ismertetni és egyúttal a néptársakat figyelmeztetni, hogy mindenről, amit tudnak hallgassanak. Különösen fontos, hogy ittas állapotban, vagy vig társaságban ne fecsegenek vagy ne hencseregenek. Mert a külföldi ágensei mindezt felkapnak és már sokszor előfordult, hogy egy véletlenül odadobott szóból a külföld igen értékes titkokat, vagy pedig azoknak létezéséről szerzett tudomást. A dolgozókat is most tervszerűen nevelik és iskoláztatják. Főkövetelmény: hallgatni, hallgatni és még egyszer hallgatni.

Negyedszázados évforduló. Przemysl felszabadítása 1914. X. 9., amikor a Galiciában és Orosz Lengyelországban küzdő osztrák magyar és német sereg 1914 kora őszén a San és Visztula felé nyomultak elő, (San és Visztula menti őszi hadjárat) az osztrák magyar 3 hds. október 9-én a Przemysl-t körülzáró orosz hadsereget akarta megtámadni. Az oroszok azonban — miután a vár ellen október 5—7-ig tartó támadásuk kudarcra végződött — 9-én már megkezdték a vár nyugati, majd déli és északi arcvonalra elől is csapatok visszavonását. E nap délelőttjén a 3. hds. egyik huszárrégre már akadálytalanul bejutott a várba és a várőrség egy összekötő járőre pedig délután jelentkezett IX. hdt. parancsnokságnál hírelt hozva, hogy az ut a várba szabad. Ezzel Przemysl felszabadult első körülzárása alól.

Meghívó. A Magyarországi Kárpát Egyesület őszi vándorgyűlésére és történelmi emléktábla leleplezési ünnepélyére 1938 október 16-án, vasárnap délelőtt Hollókő váránál. Napirend: Himnusz. Elnöki megnyitó. Főtűkari beszámoló. Üdvözlő beszéd. Magyar Híszkegy. A vándorgyűlés után a hollókői Gyöngyösbokréta megtekintése. Ebéd Bujákon. Ebéd után bujái Gyöngyösbokréta-bemutató és séta a bujái várhoz és a sáberci kilátótoronyhoz. TUDNIVALÓK: A vándorgyűlésre külön autóbuszokat indítunk: Budapest—Hatvan—Hollókő—Buják—Galgaguta—Aszód—Budapest Salgótarján—Szécsény—Bgyarmat—Drégely vára—Márianosztra—Rétság—Hollókő-vár—Buják—Pásztó—Salgótarján utiránnyal. Költség ellátással és szállással 15'85 P. Indulás: 15-én d. u. 13 óra 20 perckor a Főtérről. Jelentkezés okt. 10-ig Korompay Főtűkarnál Iskola u. 3. (Telefon 81.) Vándorgyűlésünkre szeretettel várunk minden magyar turistát. Kárpáti üdvözléssel Elnökség.

Az új 41-ik magy. kir.

Osztálysorsjáték

Vasárnap
9
Hétfo
10
Kedd
11
Szerda
12
Csütörtök
13
Péntek
14
Szombat
15

huzása
szombaton
kezdődik

Saját jól fellogott érdeke, hogy a kapott sorsjegy árát mindenki sürgősen fizesse meg, különben nincs nyereségjogosultság!

Ha még nincs sorsjegye, siesen venni bármelyik főúrusítónál, mert mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyeresési esélye! Nyertes azonban csak az nyerhet, akinek sorsjegye van!

Hivatalos ára a sorsjegyeknek az összes főúrusítónál:

$\frac{1}{8} = 3 \frac{1}{2}, \frac{1}{4} = 7, \frac{1}{2} = 14, \frac{1}{1} = 28$
pengő.

Allandó és kitaró játék által érhető el eredmény!

A szerencse útja mindenkinek nyitva áll!

Köztudomású, hogy csak a huzás előtt kifizetett sorsjegyeknek van nyereségjogosultságuk, miért nagyon kéri a főúrusítók, hogy akik bármely eknál fogva nem óhajtanak résztvenni az új sorsjátékban, küldjék vissza a kapott sorsjegyet, mert nemcsak kellemeletlenség, hanem kárt is okoznak, ha a sorsjegyet idejébe nem küldik vissza az illetékes helyre.

Személyi hír. Dr. Lacfalvy Ferenc bányahatósági tanácsost nevezte ki az iparügyi miniszter a salgótarjáni bányakapitány sorsjegyvezetőjévé, aki már el is foglalta hivatalát.

Felavatták az ország első méhészházát. Országos ünnepség keretében avatták fel az orosházi méhészeti egyesület negyedszázados jubileuma alkalmából az ország első méhészházát. A földmívelésügyi miniszter képviselőjében dr. László Márton gazdasági főtanácsos jelent meg és mondotta el az avatóbeszédét. Kijelentette, hogy a földmívelésügyi miniszter segítségével fog ielni a méhészeknek, hogy méltó módon illeszkedhessenek be az ország gazdasági életébe. Balassa János az ország harmincezer méhésze nevében köszönte meg a földmívelésügyi kormány kilátásba helyezett támogatását.

Keynes, a híres angol közgazdász véleménye a háborús készletek tárolásáról. J. M. Keynes angol közgazdász nevét már ismerjük. Az angol közgazdász most igen élénken foglalkozik a háborús készletek tárolásának kérdésével. Szerinte az államnak nagy raktárhelyiségeket kellene építeni, hogy ezeket a magángazdaságnak ingyen rendelkezésére bocsáthassa. Minden nagyobb vállalat maga gondoskodjék élelmiszerek és az üzem gyártásához szükséges nyersanyagoknak tárolásáról. Az állami ebből a célból fizessen minden vállalatnak a tárolása szánt anyagok értékének 90 százalékat előlegképpen, de egyben a liberrális elv szerint hagyja saját tulajdonában a vállalatoknak a feltárolt élelmiszereket és nyersanyagokat. A Keynes tervről most sokat írnak az angol lapok és az elgondolás nem rossz, de egy hiba van mégis a kréta körül. Menynit kellene az államnak előlegeznie? Nem vezetne-e a magánvállalkozók által betárolt készletek felőli rendelkezési jog háboru esetén áremelkedésekhez és spekulációhoz? Érdekes, hogy miként váltakoznak a nézetek. A világgazdasági válság tdején minden gyárüzem vagy vállalat meg akart szabadulni a raktárkészleteitől, mert a folytonos áresések természetesen a raktárkészleteket sújtották elsősorban. A tegnapi még drágán vásárolt nyersanyagok holnap már feleértéke volt. Mindenki szabadulni akart a raktárkészletektől. Erről már Keynes nem szól, hogy ki viselne a kárt és a veszteségeket, ha nem következne be a háboru és ha az árak megint normálisak lennének?

SPORT

Az ÉLASz II. osztály salgótarjáni csoportjában

október 2-án játszották le a szept. 11-re, Mátranovákra kisorsolt és a kijelölt játékvezető meg nem jelenése miatt elmaradt MLK-NOSE bajnok mérkőzést. (A barátságost annakidején a NOSE nyerte 4:3 (2:0) arányban).

Eredmény 4:4 arányú döntetlen. Gólokat Elemér (2), Kövesdi II. és Ujházi III. szerezte a NOSE részéről; a hazai csapat Répás II. (3) és Tóth I. dugójával egyenlített. A mezőny legjobbjá Kövesdi II. (NOSE) volt.

Hegyi Zsigmond által vezetett mérkőzésre rányomta bélyegét az agyonázott talaj. Ennek tulajdonítható, hogy a NOSE

bár határozottan jobban futbalozott, mégis döntetlen az eredmény. Nagybányaiak a szerencsével sem álltak jó lábón. A csuszós talajon dicséretreméltóan fair volt a játék.

A bajnoki tabella állása: 1. SSE III. 6 p., 2. PBÜSE II. 4 p., 3. NOSE 4 p., 4. SBTC III. 2., 5. CFC II. 2 p., 6. BSE II. 2 p., 7. RBSE 2 p., 8. MLK 1 p., 9. KBSE 1 p.

A dugóelőlistán Smelkó (SBTC III) vezet 4 góllal. 3 dugós: Vincze SSE III. Molnár SSE III., Ujházi NOSE, Szabó RBSE, Répás MLK.

Lő. Mi.

A

faji tulajdonságok érvényesítése háborúban.

Montecuccoli osztrák hadvezér szó-lásmódja évszázadok óta közismert: A háborúhoz pénz, pénz, harmadszor is pénz kell. Pénzzel lehet már békében előteremteni a szükséges hadianyagot és a hadiszervezet kereteit, háborúban pedig fenntartani és pótolni a hadigépezetet.

A hadigépezethez azonban hadvezér és emberekből álló hadsereg is kell!

A hadvezér fölényes vezetési képessége és a haditechnika minden vívmányának alkalmazása mellett azonban a háborús erőntényezők csak függvényei a harci erő belső értékének! A harci erő, az élő emberiség belső értéke viszont a nemzet faji tulajdonságainak tükröképe.

Ezen faji tulajdonságok gyökerei nagy mélységbe nyulnak vissza, évezredek talajából merítik táplálékukat. A magyar faj, sorsának változása és életkörülményeinek kicserélődése dacára is meg tudta őrizni eredeti épségében harci és faji tulajdonságait. Reméljük, hogy a jövőben is megfogja őrizni!

A háború erőszakot jelent. Viszontagságot és fátalmakat, küzdelmet és harcot. Testi erőt, edzettséget, szűkös viszonyok közötti megélhetést, emberfeletti teljesítményeket követel! A küzdelem, mely végső fázisában ma is csak közelharc, küzdőképességet, önfeláldozást, győzni akarást, bátorságot, szívóságot igényel párosulva szaktudással.

A vezetőitől pedig vezetési készséget, akaraterőt, önállóságot, emberismeretet, maga számára bizalmat és tekintélyt kivívó egyéni tulajdonságokat. A legfelső vezetéstől pedig azt, hogy a háború vezetésében biztosítsanak érvényesülési teret mindhárom faji tulajdonságoknak amelyek a nemzet fiaiban szunnyadnak és egyben csökkentsék a hátrányos tulajdonságoknak megnyilatkozási lehetőségeit.

Nem véletlen, hogy a magyar hadvezérek alig hajtottak végre védőleges vállalkozással hadjáratokat. Ha pedig néha a magyar hadvezetés az ellenségnek engedte át sajátos hadviselési módját, védelemre berendezkedve, akkor elbukott (mohi pusztai csata). A magyar faj vérmérsékletének, idegrendszerének és észjárásának velejárása, hogy cselezett támadó hadviselésben keresse feladata megoldását. Védekezésben is inkább a mozgékony hadviselést keresi. Igaz, hogy várharokban de a világháborúban is előfordult hogy védelemben hősi harcokat vívtunk, de javarészt hősiességen el is buktunk.

Hirdessen!

A Munka

politikai hetilapban!!!

A modern háború a technika vívmányainak borzalmas erejénél fogva egészen megváltozott életkörülmények mellett a nemzet minden egyes tagjától megköveteli, hogy faji adottságainak háborús értéktényezőit teljes mértékben lat-bavethesse. Ezzel szemben ellentétes értékű, tehát káros tulajdonságokat minden erővel le kell faragnunk: ugymint: Tulzott önzés, szősztyárkodás pánikra, való hajlam. Ez utóbbi bizonytalanságban, szellemi és erkölcsi sötétségben születik és hátulról tör előrefelé és a szalmalánggal párosulva arra visz sok gyászmagyart, hogy hol túl rózsásan, hol túl komoran lássa a magyar ügyet.

TENISZÜTŐK

KEZDŐK, HALADÓK ÉS VERSENYZŐK RÉSZÉRE LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGJOBB KIVITELBEN

VÉGH KÁLMÁN

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN KAPHATÓK!

A Magyarság érdekes újítása a hírlap-előfizetés terén.

A kliring-akció lehetővé teszi a teljes előfizetési díj megtakarítását.

A Magyarság minden egyes előfizetője az előfizetési díjnak megfelelő kliring-szelvényt kap az előfizetési díj be-küldésekor. Ezen kliring-szelvényeket a kliring-akcióban résztvevő cégek bizonyos százalékos arányában készpénz helyett fogadják el. Ha tehát a Magyarság előfizetője oly cégnél vásárol, amely a kliring-akcióban résztvesz és a szelvényt felhasználja vásárlásainál, akkor a teljes előfizetési díjat visszanyerheti.

De nemcsak a Magyarság előfizetőinek előnyös a kliring-akció, hanem az abban résztvevő cégeknek is, mert a kliring-akcióban való részvételükkel megnyerik vásárlójuknak a Magyarság nagy táborát.

A kliring-akció tehát úgy a szereplő cégeknek, mint az előfizetőknél előnyre szolgál és azért örömmel közöljük, hogy városunkban ujabban is csatlakoztak az alábbi cégek ezen akcióhoz.

Könyv- és papírkereskedés:
Végh Kálmán, Fő-tér 8. szám. (3 százalékos.)
Műbutorasztales gépezete:
Szabó János, Fűrdő u. 5., műbutornál (2%)
Szobafestő és másoló:
Porszász János, Fő u. 138. (2 százalékos.)
Tornaközvetítő vállalat és kocsi-nyújtó:
Holles Mihály, Fő-u. 19. (5 százalékos.)
Úri- és nőcipész, gyorstalpaló:
Csomolneczky István, Fő-u. 19. (5 százalékos.)
Úri- és nődivanyaltató:
Jancsik Béla, Fő-u. 114. (3 százalékos.)

Telefonszám: 46. SALGÓ SERLEG CSOPORT Telefonszám: 46.
mint ÉLASz. Mátravidéki III. osztály

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Köszli: TÁBORI GYULA írástár.

Egyesbírói határozatok.

Kivonat az egyesbíró 1938. évi október hó 4-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Oktober 2-ra kitűzött MLK—ETK mérkőzés ügyében felülvizsgálva az MLK és ETK beadványát, a következőképpen határozott:

MLK kérelmét elutasítja, mert a mérkőzés időpontját — mint rendező egyesület — az 1937. szeptember hó 18-án kelt Hivatalos Közlönyben közzétett s idevonatkozó rendelkezés értelmében elmulasztotta kellő időben bejelenteni s a mérkőzés időpontjának megváltoztatását célzó kérelmét is későn juttatta el az SSCs-hez, amikor az egyesbíró nem közvetlen, hanem közvetve értesült arról, oly későn, hogy a felhozott indokok figyelembe vétele mellett sem tudott már intézkedni.

ETK kérelmének helyt ad anél is inkább, mert ETK a Hivatalos Közlönyben közzétett rendelkezésnek eleget tett s a mérkőzés hivatalos kezdési időpontjában pontosan megjelent és az MLSz mérkőzésre való tekintettel felajánlotta, hogy hajlandó az MTE pályán is játszani, ezt azonban MLK nem fogadta el.

Fentiek meglegelése után a szabályzat 215. §. 4. bekezdése alapján az MLK—ETK mérkőzés 2 pontját gólarány nélkül ETK javára írja.

RTC azon bejelentését, miszerint játékos hiány miatt az 1938—39 sportév további mérkőzéseiről visszalép, tudomásul veszi s tekintettel, hogy RTC eddig mindössze két mérkőzést játszott, ezen mérkőzéseket érvénytelennek mondja ki, illetve a bajnoksági táblázaton figyelembe nem veszi.

MTE és JTC kérelmének helyt ad és Szelei Dezső igazolását MTE-hez, Orosz János igazolását pedig JTC-hez tudomásul veszi azon az alapon, hogy nevezett

játékosok igazolását még abban az időben kérték, amikor még az ETK az A csoportba tartozott.

Oktober 2-ra kitűzött PBTK—JTC mérkőzés 2 pontját a szabályzat 213. §. 1. bekezdése alapján PBTK javára írja JTC meg nem jelenése miatt A szabályzat 51. §-a értelmében kötelezi JTC-t, hogy PBTK-nak költségei fejében 10 P bánatpénzt 8 nap alatt játékjog felfüggesztés terhe mellett fizessen meg.

Tudomásul veszi ZISE bejelentését, miszerint a szabályzat 212. §-a alapján az október 2-ra kisorsolt MTE—ZISE mérkőzés 2 pontját, felhozott indokainál fogva MTE javára lemondja. E mérkőzést tehát gólarány nélkül MTE javára igazolja.

Oktober 9-i mérkőzések.

Egyesület	Óra	Pálya
SISE—MTE	3	SISE
SAC—KAC	3	SAC
KSE—MLK	3	KSE
JTC—VAC	3	JTC
ZISE—PBTK	3	ZISE

Igazolja a következő mérkőzéseket:

MLK—SISE 5:4, VAC—SAC 2:0, KAC—JTC 3:2, KSE—KAC 7:1, SAC—MLK 1:0, ZISE—VAC 8:0, MLK—JTC 1:0, SAC—MTE 6:2, VAC—KSE 4:1, SISE—KAC 8:2, MTE—PBTK 3:2.

MTE—KSE 0:0 gólaránnyal MTE javára. SISE—VAC 0:0 gólaránnyal SISE javára. MTE—JTC 0:0 gólaránnyal MTE javára. ETK—KAC 0:0 gólaránnyal ETK javára. PBTK—JTC 0:0 gólaránnyal PBTK javára. ETK—MLK 0:0 gólaránnyal ETK javára. VAC—PBTK 0:0 gólaránnyal VAC javára. MTE—ZISE 0:0 gólaránnyal MTE javára.

Tábori Gyula
egyesbíró.

Bányamozgók híre. A baglyas-aljai és pálfalvai bányamozgók október 9-én, vasárnap délután és este, a szokott időben, két-két előadás keretében bemutatják a spanyolországi forradalom egyik izgalmas epizódját: a Madridi express-t, Dorothy Lamour, Lew Aiers, Gilbert Roland, Karen Morley, Lionel Atwill és Helen Mack-kal a löszterepen. A műsort kiegészíti: „Bermuda, az újvilág édenkertje” c. kulturális, „Légy a pajtikám” c. neveltető rajzfilm, valamint a Magyar és Paramount világhíradók.

Enyhítették a száji- és körömfájás miatt elrendelt zárlati intézkedéseket. A földmivélsügyi miniszter rendeletet adott ki a ragadós száji- és körömfájás miatt elrendelt zárlati intézkedések enyhítéséről és a ragadós száji- és körömfájás elleni védekezésre vonatkozó egyes rendeletek hatályon kívül helyezéséről. A rendelet szerint a ragadós száji- és körömfájás miatt községi zárlat alá helyezett községbe, vagy község részbe levágás céljából hasítottkörümmű állatokat a helyi állategészségügyi hatóságnál történt bejelentés után be lehet vinni. Ragadós száji- és körömfájás miatt községi zárlat alatt álló község nem fertőzött helyéről hasítottkörümmű állatokat más községbe vagy górhídon történő levágás céljából a helyi állategészségügyi hatóságtól engedéllyel ki lehet vinni. Egyidejűleg újból hatályos az a rendelkezés, amely szerint hasítottkörümmű állatot tilos felhajtani olyan állatvásárra, állatkiallításra, állatdíjazásra, amelyet ragadós száji- és körömfájástól mentes határtól számítva ötkilométeres távolságon belül akár a közvetlenül, szomszédos, akár a távolabbi községek területén ragadós száji- és körömfájás miatt helyi zárlat alá vont helyen van.

Száztizenegymillió pengő füstöltünk el a múlt évben. Most készült el a Dohányjövődék érdekes statisztikája a múlt esztendő dohánytermeléséről és fogyasztásáról. Az adatok szerint a magyar dohánygyárak külföldi és belföldi dohányleveleiből több, mint 13 millió kilogramm nyersanyagot dolgoztak fel. A kész gyártmányokból összesen 31,382,238 pengő értékű cigarettadohányt, 14,877,016 pengő értékű pipadohányt, 53,475,405 pengő értékű cigarettát és

egyéb dohányárut adtak el, összesen több, mint 111 millió pengő értékben. Szivar jóval kevesebb fogyott el. Magyarország népességét kerekén 9 millióra becsülvén, lejenként 7 szivar és 239 cigarettát eszik egy lakosra. (A dohánygyári munkások részére munkabér címén a múlt esztendőben a munkásoknak összesen 5,837,515 pengőt fizettek ki.)

A vagyonváltság buza ára. A pénzügyminiszter a vagyonváltságról szóló törvény értelmében a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltsága fejében fizetendő buza árát a földmivélsügyi miniszterrel egyetértőleg — október hónapra szóló érvénnyel métermázsánként 20 pengőben állapította meg.

Házhely eladó. Az izr. temető melletti Lúby telken 171 □ öles bekerített, fásított, kuttal ellátott saroktelek eladó. Érdeklődni lehet bányakapitányságon Szamek Gyula posta altisztánél.

APOLLO MOZGÓ STARJÁN

Szombaton este 7 és 9 órákor,
Vasárnap d.u. 3, 5 este 7 és 9 óra,
Hétfőn este 7 és 9 órákor.

S. J. Weyman regénye illmen.

A BIBOROS FUTARJA

Fősz.: ANNABELLA, CONRAD VEIDT, RAYMOND MASSEY, ROMNEY BRENT. Kieg.: MAGYAR HIRADÓ.

Kedden 11-én este 7 és 9 órákor

HEJ RUP

VIGJÁTEK. Magyarul beszélt külföldi film. Kieg.: HIRADÓ.

Szerdán 12-én és csütörtökön
13-án este 7 és 9 órákor

Tolstoj Leó világhírű regénye.

Névaparti Nász

Kieg.: HIRADÓ.

Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán.

Nyomatott: „A MUNKA”-nyomdában Salgótarján.